

Prilog br. 1: Upitnik za NVO

Osnovne informacije	
Ime organizacije	Udruženje građana „Nešto Više“
Grad	Sarajevo, Mostar i Banja Luka
Ime odgovornog lica	Aleksandar Bundalo, Izvršni direktor
Ime ispitanika	Aleksandar Bundalo
Datum podnošenja	14.06.2017
Potpis i pečat	

1. Ukratko opišite (u tačkama) istoriju vaše organizacije od njenog osnivanja do danas i spomenite prekretnice njenog razvoja.

1997 - Osnovano Humanitarno društvo "Nešto Više" u Sarajevu. Za osnivanje mreže omladinskih organizacija u Bosni i Hercegovini, od strane Vijeća Evrope smo nagrađeni sa "Prize of Europe" za najbolji projekat u borbi protiv ksenofobije u 1997 godini.

1999 - Osnovano Omladinsko Humanitarno Društvo "Nešto Više" u Banja Luci. Pokrenut PeaceTrails Youth Leadership Adventure Program PTYLAP (1999-2003). Program je mladima ponudio mogućnost razvijanja i vođenja individualnih projekata orijentisanih ka lokalnim zajednicama. Individualni projekti su bili bazirani na strasti lidera i na potrebama lokalnih zajednica. PTYLAP je omogućio da 163 mlada lidera (iz 50 gradova i sela) implementira 130 projekata, u suradnji sa 60 partnerskih organizacija iz 44 grada BiH. Program je podržan od strane The Whalen Family Foundation.

2003 - Osnovano Udruženje građana "Nešto Više" na nivou Bosne i Hercegovine ("Nešto Više" je kontinuirano postojalo i djelovalo od 1997. godine, promjene u nazivu su se radile u skladu sa zahtjevima važeće legislative). Poljoprivreda izabrana kao pravac razvoja Udruženja, pokrenut je i implementiran projekat "Razvoj agro-biznisa kroz zemljoradničke zadruge" (2004-2006). Kroz partnersku saradnju sa agro zadrugama, radili smo na edukaciji i organizaciji poljoprivrednika, na razvijanju kvalitete rada i osnaživanju uloga zadruga kao glavnih servisa poljoprivrednicima. "Nešto Više" je kroz program uposlilo 20 mladih lidera koji su radili u mobilnim, fleksibilnim timovima na terenu sa 9 poljoprivrednih zadruga iz BiH. Kroz program je usluženo i unaprijeđeno više od 740 poljoprivrednih domaćinstava. Poseban tim je radio na razvoju nacionalne mreže poljoprivrednih zadruga u suradnji sa zadrugnim savezima na državnom i entitetskim nivoima, te drugim zainteresiranim lokalnim i internacionalnim organizacijama koje podržavaju razvoj poljoprivrede BiH. Program je podržan od strane The Whalen Family Foundation.

2009 - Nakon višegodišnje saradnje The Whalen Family Foundation, Udruženje se otvara prema drugim donatorima (EU, USAID, UNDP, UNICEF...). Ostvaruje se saradnja sa College of Saint Benedict/Saint John's University (CSBSJU), Minnesota, USA (2009-u toku). Nakon što je 42 članova "Nešto Više" diplomiralo na CSBSJU, Udruženje je pokrenulo saradnju sa ovom institucijom počevši sa organiziranjem ljetnog stažiranja za njihove studente u Bosni i Hercegovini.

2010 - ACCORD: Razvoj poljoprivrednih zadruga (2010-2012). U partnerstvu sa Centrom za razvoj i podršku (CRP) Tuzla, "Nešto Više" se fokusiralo na interni razvoj sedam

poljoprivrednih zadruga i njihovih poljoprivrednih proizvođača u cilju povećanja konkurentnosti na lokalnom i regionalnom tržištu. Projekat je podržan od strane Evropske Komisije. Vrijednost projekta 723 500 KM.

Izgradnja kapaciteta adaptacije na sušu u agro-biznisu (2010-2012). U partnerstvu sa Centrom za razvoj i podršku (CRP) Tuzla, projekat je uslužio najmanje 10.000 farmera iz sjevero-istočne Bosne i Hercegovine koji su dobili mogućnost za primjenu adaptivnih rješenja u borbi protiv suše kroz mjere podrške koje su usvojile odgovorne državne, entitetske, kantonalne i lokalne institucije. Projekat je podržan od strane USAID-a. Vrijednost projekta 522 750 KM.

2011 - Udruženje se usmjerava prema podršci i usluživanju osoba sa invaliditetom, te su u Udruženje u stalni radni odnos primjene dvije osobe sa invaliditetom. Pokrenut je projekat "Inkluzijom protiv diskriminacije osoba sa invaliditetom" (2011-2012). Projektne aktivnosti su se fokusirale na osnaživanje 30 nezaposlenih mladih osoba sa fizičkom vrstom invaliditeta (korisnici invalidskih kolica ili drugih ortopedskih pomagala za kretanje), u dobi od 18-40 godina, koji žive na području Kantona Sarajeva i prijavljeni su na jedan od biroa za zapošljavanje u opštinama Kantona.

2014 - Kupljeno imanje 1 ha u blizini Mostara vlastitim finansijskim sredstvima. Pokrenut je i implementiran projekat "Podrška razvoju poljoprivrede u Hercegovini" (septembar 2013. – septembar 2016). Podrška malim i srednjim poduzećima i zadrugama u uvođenju HACCP i GLOBALGAP standarda te konsultantska podrška u utvrđivanju potreba tržišta, dizajnu i pakiranju proizvoda omogućit će malim i srednjim poduzećima u sektoru poljoprivrede bolju konkurentnost na tržištu. Stručno savjetovanje poljoprivrednih proizvođača o suvremenim poljoprivrednim tehnikama, adaptaciji na sušu te diversifikaciji proizvodnje podržat će komparativne prednost povoljnijih cijena zemlje i radne snage, dobrih klimatskih uslova i blizine tržišta EU.

2016 - Udruženje je osnovalo društveno odgovornu kompaniju EkoDizajn doo, Mostar. EkoDizajn doo Mostar se bavi proizvodnjom i prodajom ekoloških poljoprivrednih proizvoda, pejzažnim uređenjem i organizovanjem edukacija i događaja iz oblasti poljoprivrede i ruralnog razvoja.

2. Opišite strukturu vaše organizacije. Koji je broj zaposlenih, koji pružaju usluge klijentima?

Udruženje građana „Nešto Više“ je nevladina organizacija osnovana 1997. godine od strane grupe mladih ljudi iskusnih u radu sa organizacijama iz sektora civilnog društva u Bosni i Hercegovini. Udruženje potiče pozitivne promjene u društvu pružanjem šanse pojedincima i grupama da se, kroz formalno i neformalno obrazovanje, umrežavanje, rad, zajednička iskustva i pomoć drugima, izgrade u kompetentne i odgovorne lidere koji vjerujući u sebe i druge gaje otvorenost i pripadnost svom društvu. Glavna prednost Udruženja je osoblje sa raznovrsnom ekspertizom u različitim oblastima (upravljanje projektima, poduzetništvo, rad sa mladima, zaštita okoliša, ruralni razvoj i poljoprivreda, mirno razrješenje sukoba, (samo)zapošljavanje mladih, žena i osoba sa invaliditetom, sociološka i ekonomska istraživanja i analize) kao i široka mreža partnera i saradnika u institucijama vlasti, sektoru civilnog društva i poslovnom sektoru. U posljednjih deset godina, Udruženje je, samostalno i u partnerstvu sa drugim organizacijama civilnog društva, implementiralo više od 50 projekata na području više od 60 bh zajednica, ukupne vrijednosti više od 15 miliona KM. Udruženje trenutno upošljava sedam osoba koji žive i rade u četiri grada: Sarajevo (sjedište), Banja Luka, Mostar i Istočno Sarajevo. Kao društveno odgovoran poslodavac, „Nešto Više“ promovise jednake mogućnosti, polnu jednakost (dvoje uposlenika je ženskog pola) i potpuno podržava inkluziju društveno marginalizovanih grupa (dvoje uposlenika su osobe sa invaliditetom). Pet uposlenika ima univerzitetsko zvanje stečeno u BiH (1), Srbiji (1) i Sjedinjenim Američkim Državama (3) i tečno govore engleski jezik. Udruženje ima sopstveno knjigovodstvo, mrežu od više od sto

članova/volontera i konsultanata čije se usluge koriste po potrebi. Prema odluci Skupštine koju čini 13 osoba, Udruženjem upravlja Izvršni direktor koji dalje raspoređuje odgovornosti u skladu sa potrebama aktivnosti i relevantnim znanjima i vještinama pojedinaca.

Udruženje posjeduje 4 automobila, poljoprivredno imanje veličine 1 hektar u okolini Mostara na kojem se nalazi kancelarijski prostor (cca 200 m²), voćnjak, dva plastenika veličine od po 500 m², vlastita bušotina za navodnjavanje i prateći objekti. Imanje je skoro u potpunosti prilagođeno za pristup osobama sa invaliditetom (pristupne staze i uzdignute gredice) i koristi se za poljoprivrednu proizvodnju, organizovanje edukacija i kao pokazno dobro. Udruženje je takođe osnivač i vlasnik društveno odgovorne firme „EkoDizajn“ d.o.o. Mostar koja je počela sa radom u septembru 2016. godine. „EkoDizajn“ d.o.o. se bavi proizvodnjom eko korpica sa zdravom lokalnom hranom, pruža usluge pejzažne arhitekture po eko principima na tržištu Hercegovine te organizovanjem događaja i vođenje promotivnih kampanja vezanih za poljoprivredu i ruralni razvoj. Firma ima troje uposlenih; dva diplomirana agronoma sa višegodišnjim praktičnim iskustvom u održavanju zelenih površina te diplomiranog psihologa sa dugogodišnjim iskustvom u nevladinom sektoru. Sav potencijalni profit od rada „EkoDizajn“ d.o.o. će se dalje ulagati u aktivnosti Udruženja.

3. Koje su vaše glavne oblasti aktivnosti u vezi sa klijentima i koje usluge im pružate?

Dvije glavne oblasti u kojima pružamo usluge su: ruralni razvoj i poljoprivreda i podrška/osnaživanje osoba sa invaliditetom. Usluge u oblasti ruralnog razvoja i poljoprivrede su većinski vezane za poljoprivrednu proizvodnju odnosno jačanje ekonomskih i preduzetničkih vještina stanovništva ruralnih područja sa posebnim fokusom na mladim i ženama te ostalim teško zapošljivim kategorijama.

Naš dugoročni cilj jeste potpuna integracija osoba sa invaliditetom i poteškoćama mentalnog zdravlja u sve aktivnosti dostupne njihovim vršnjacima bez zdravstvenih poteškoća – od neometanog sticanja željenog obrazovanja preko zapošljavanja do bavljenja hobiističkim aktivnostima u skladu sa vlastitim sklonostima.

Kroz aktivnosti smo imali više prilika ugostiti osobe sa invaliditetom i poteškoćama mentalnog zdravlja na našem poljoprivrednom imanju pri čemu smo uvidjeli terapijski učinak koji rad sa biljkama može imati na osobe iz ovih kategorija što je jedan od razloga zbog kojih smo napravili pristupne staze za korisnike invalidskih kolica, kao i uzdignute leje kojima se može pristupiti iz sjedećeg položaja te stoga želimo prilagoditi kancelarijski prostor za kontinuiran neometan pristup. Podjednako je značajna prilika za socijaliziranje na otvorenom kroz zajednički rad čiji se rezultati mogu posmatrati kroz duži vremenski period. Premda su osobe sa invaliditetom uvijek dobrodošle na aktivnosti koje „Nešto Više“ organizuje u okviru svojih mogućnosti, u tri projekta su bili isključivi korisnici. Projekat »Inkluzijom protiv diskriminacije osoba sa invaliditetom« (2011-12, Ambasada Kraljevine Holadije u BiH) se fokusirao na osnaživanje životnih vještina i informatičkih znanja za zapošljavanje 30 osoba sa poteškoćama u kretanju sa područja kantona Sarajevo kao i senzibiliziranje društva, privatnog i javnog sektora o socijalnoj uključenosti i nivou zapošljivosti osoba sa invaliditetom na području grada Sarajeva. Kroz projekat »I ja mogu biti farmer« (2016, Federalno ministarstvo rada i socijalne politike) organizovana je teorijska i praktična obuka iz urbanog vrtlarsva za 48 osoba sa invaliditetom i poteškoćama mentalnog zdravlja sa područja Mostara i Sarajeva sa ciljem omogućavanja znanja i repromaterijala da sami proizvedu hranu u svojim domovima. Projekat "Hoćemo i mi u školu" (u toku, USAID i Fond Otvoreno društvo BiH, partner: Mediacentar Sarajevo, Analitika - Centar za društvena istraživanja, Prava za sve i Vaša prava BiH) se realizuje na području kantona Sarajevo. Glavni cilj projekta je omogućiti jednake uslove i mogućnosti obrazovanja za mlade osobe sa invaliditetom (korisnici kolica, osobe oštećenog sluha i vida) kao što imaju njihovi vršnjaci u osnovnim i srednjim školama. Aktivnosti obuhvaćaju uvid u trenutno stanje pristupačnosti i prilagodljivosti škola za pristup učenika/ca OSI. Školama i nadležnim

institucijama će biti ponuđena stručna, izvodljiva i ekonomična idejna rješenja kako bi škole mogle postati pristupačne za OSI.

Nadamo se da ćemo u skoroj budućnosti imati mogućnost da kreiramo posebno dizajnirane programe edukacije uzgoja zdrave hrane koji će uključiti teoretsku i praktičnu obuku u skladu sa potrebama osoba sa invaliditetom i teškoćama mentalnog zdravlja i njihovim kapacitetima na sigurnoj, prilagođenoj lokaciji u Mostaru. Navedeni programi bili bi dati na slobodno korištenje svim zainteresovanim, a interes za njih je već iskazao Fond za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba sa invaliditetom FBiH. Željeli bismo osigurati postojanje centra za edukaciju, prilagođenog za osobe sa poteškoćama u kretanju, gdje se mogu realizovati različite obuke u skladu sa interesom i potrebama ove kategorije stanovništva.

Kontinuitet i vrsta usluga koje nudimo našim korisnicima je u većem dijelu određena projektnim aktivnostima za koje su osigurana donatorska sredstva. Osoblje i postojeću resursi Udruženja su uvijek na raspolaganju svim pojedincima i organizacijama koji zatraže našu pomoć i/ili savjet u skladu sa našim trenutnim mogućnostima.

4. Koliko klijenata imate? Navedite detalje o svojim klijentima.

Kao Udruženje koje od 1997. godine djeluje na teritoriji čitave Bosne i Hercegovine, naši klijenti se mogu svrstati u sledeće kategorije:

- Mala srednja preduzeća i zadruga u oblasti agrobiznisa - više od 50
- Poljoprivrednih proizvođači - više od 3000
- Osobe sa invaliditetom - više od 200
- Ranjive grupe (mladi i žene iz ruralnih područja) – više od 300

5. Da li ima vaša organizacija iscrpan sistem za identifikaciju potreba klijenata i na koji način provodite njihov dalji razvoj?

Identifikacija specifičnih korisnika je većinom definisana ciljevima projekata za koje su osigurana sredstva, ali uglavnom spadaju u kategorije ruralnog stanovništva/poljoprivrednih proizvođača i osoba sa invaliditetom i poteškoćama mentalnog zdravlja. S obzirom na ranije sprovedene aktivnosti Udruženja, u redovnom smo kontaktu sa našim ranijim korisnicima, partnerima i saradnicima (pojedincima, organizacijama, lokalnim vlastima) preko kojih širimo informacije o našim aktivnostima prema široj javnosti. Takođe posjedujemo liste prethodnih korisnika sa njihovim kontaktima te ih informišemo o aktivnostima koje bi im mogle biti od koristi. Gdje god je moguće, trudimo se da održimo kontinuiranu saradnju i obezbjedimo usluge za koje postoji najveća potreba i interes a u skladu zahtjevima i potrebama korisnika.

6. Navedite spisak organizacija i drugih partnera (u regiji, u kantonu) i opišite u kojim područjima sa njima sarađujete.

Udruženje građana „Nešto Više“ je u svom radu bilo partner i sarađivalo sa velikim brojem lokalnih NGO-a, jedinica lokalne samouprave, ministarstvima i obrazovnim institucijama iz Bosne i Hercegovine i USA.

NGO-i: REDAH Mostar; REZ Zenica; CRP Tuzla; OKC Banja Luka; ACED Banja Luka, NDC Mostar, LAG Una Sana Bosanska Krupa; CERD Banja Luka; SOS Porodični centar Mostar; Sunce Mostar; Udruženje poljoprivrednika Jablanica; Vedri osmjeh Mostar; LAG Devetak Rogatica itd.

Jedinice Lokalne samouprave (opštine): Cazin, Trebinje, Teslić, Ljubinje, Berkovići, Sokolac, Bosanska Krupa, Han Pijesak, Jablanica, itd

Obrazovne institucije: Realizovali smo projekat podržan od strane UNICEF-a u 130 osnovnih škola, Saint John's University/ College of Saint Benedict USA

7. Imate li vlastitu razvojnu strategiju, razvojni plan ili koncept vašeg budućeg pravca i glavnih prioriteta?

Trenutno smo u fazi razvoja novog trogodišnjeg Strateškog plana.

8. Da li obrazujete svoje zaposlenike? Ako da, u kojim oblastima?

Svi uposlenici Udruženja kao i "EkoDizajn" a d.o.o. kontinuirano rade na unaprijeđenju svojih znanja i vještina a sve u skladu sa zahtjevima posla i ličnim interesima. Osoblje je prošlo obuke iz područja neophodnih za rad u sektoru civilnog društva (izrada prijedloga projekta, prikupljanje sredstava i izrada budžeta, razvijanje poslovnog plana, lobiranje i zastupanje, prezentiranje, efektivna komunikacija i PR, izrada marketing plana itd) te specifičnih obuka kao što su rad sa osobama sa invaliditetom, obrazovanje odraslih, uvođenje HACCP i GlobalGAP standarda, osnove permakulture, računovodstveni programi...

U budućnosti planiramo da nastavimo sa obrazovanjem uposlenika prema ponuđenim mogućnostima i potrebama u svakodnevnom radu.

9. Imate li ikakvo iskustvo u saradnji sa stranim ili drugim donatorima? U kojim projektima je vaša organizacija učestvovala?

Da do sada smo samostalno i u partnerstvu sa drugim organizacijama razvili različite projekte i programe i uspješno i realizovali. Programi i projekti su bili podržani od strane: Vijeće Evrope, Vijeće mladih Barcelone, The Whalen Family Foundation Oakland USA, Institute for Multi-Track Diplomacy Washington DC USA, Care International, Kanadska ambasada u Bosni i Hercegovini, Fond otvoreno društvo Bosne i Hercegovine (SOROS), Schuler Helfen Leben (SHL), Organizacija za sigurnost i kooperaciju u Evropi (OSCE), Švicarska ambasada u Bosni i Hercegovini, Mercy Corps Scotland, Holandska Razvojna Agencija (SNV), Federalno Ministarstvo za obrazovanje i nauku, FARMA (USAID i SIDA), Centri Civilnih Inicijativa (CCI), Švicarska agencija za razvoj i saradnju (SDC) i Austrijska agencija za tehničku saradnju (ADA), Evropska Komisija, USAID, MDG-F Program Očuvanje okoliša i klimatske promjene – španski Fond za dostizanje milenijumskih razvojnih ciljeva (UNDP, UNV, UNEP, FAO i UNESCO), Ambasada Kraljevine Norveške u BiH, Ambasada Sjedinjenih Američkih Država u BiH, Općina Cazin, Opština Berkovići, Opština Ljubinje, Ambasada Kraljevine Holandije, MDG-F Program Zapošljavanja i zadržavanja mladih – španski Fond za dostizanje milenijumskih razvojnih ciljeva – koji sprovode UNDP, UNICEF, UNFPA, UNV i IOM, Vlada SAD-a (Državni biro za obrazovanje i kulturu kroz program SportsUnited of the United States), St. Catherine University, Opština Llvno, EC, Ambasada Kraljevine Holandije, European Fund for the Balkans, dvv international BiH, UNICEF, Općina Posušje, GIZ; College of Saint Benedict/ Saint John's University.

10. Opišite oblasti u kojim vaša organizacija očekuje podršku?

Imajući u vidu da Udruženje posjeduje imanje sa platenikom koji ima pristup za osobe sa invaliditetom, kao i objekat sa kancelarijama, učionicama i toaletom koji je prilagođen za osobe sa invaliditetom, očekujemo podršku u sledećim oblastima:

- Izrada strateškog plana organizacije sa ciljem uvezivanja Udruženja sa Zavodom za zapošljavanje i Fondom za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba sa invaliditetom. Cilj je da se imanje koristi za obuku ranjivih grupa i osoba sa invaliditetom u cilju njihovog samozapošljavanja, rehabilitovanja i integracije u društvo

- Rozvoj/edukacija osoblja u oblastima finansija, dugoročnog planiranja, rada sa osobama sa invaliditetom, poljoprivrednoj proizvodnji i terapeutskom radu
- Poboljšanje infrastrukture za pristup osoba sa invaliditetom (Lift za osobe sa invaliditetom)
- Osiguranje održivosti Udruženja i poljoprivredno imanja (izrada ekološke fasade na objektu, korištenje obnovljivih izvora energije)

11. Šta očekujete od čeških stručnjaka i češke podrške u okviru projekta?

Očekujemo transfer znanja u oblastima u kojima očekujemo podršku, i to: strateško planiranje i dugoročna održivost Udruženja.

12. Kakva je bila vaša motivacija i motivacija vaše organizacije da učestvujete u projektu?

Naš osnovni motiv da učestvujemo u projektu jeste da unaprijedimo naša znanja i vještine da bi smo mogli što bolje pružati usluge našim klijentima, kao i da osiguramo dugoročnu održivost našeg Udruženja, što smo, kao process, već i započeli.